

ШКІДЛИВА ЕНТОМОФАУНА У НАСАДЖЕННЯХ ЗЕРНЯТКОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

Косьяненко А.А. Email pvb@tsatu.edu.ua

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Садівництво – одна з провідних галузей сільськогосподарського виробництва в усіх природних зонах України [1].

За даними міжнародних організацій, через шкідливі організми втрачається в середньому до 30% потенційного урожаю плодів культур. У тому числі, за даними Інституту захисту рослин, за відсутності заходів захисту втрати урожаю зерняткових культур у південній зоні плодівництва можуть досягати 60% [2].

Метою роботи був моніторинг щодо видового складу фітофагів яблуні та груші для розробки ефективної системи захисту насаджень проти домінуючих шкідників.

Видовий склад шкідливої ентомофауни зерняткових культур визначали у 2018 році у промислових насадженнях МДСС імені М.Ф. Сидоренка ІС НААН.

Обліки заселення фітофагами проводилися за загальноприйнятими методиками [3,4] відповідно до фаз рослини-господаря.

Встановлено, що в зоні досліджень у насадженнях яблуні домінуючими шкідниками у період росту плодів – формування врожаю були яблунева плодожерка (1,3 – 34,0 екз./пастку імаго) та звичайний павутинний кліщ до 30,9 особин./листок. Чисельність їх була вищою за встановлений економічний поріг шкідливості (ЕПШ) в 11,3 – 4,4 разів відповідно.

Основними погодно-кліматичними умовами, які забезпечували високу щільність популяції яблуневої плодожерки та кліщів, були середньодобові температури на рівні 23,5-26,5⁰С та випадання невеликої кількості опадів.

Чисельність глодового, грушевого листового та туркестанського кліщів була низькою від 0,1 до 4,7 особин./листок, в середньому на одне модельне дерево. Така сама картина спостерігалася із заселенням дерев зеленою яблуневою попелицею (0,9 бал).

В результаті досліджень в агроценозі груші (ріст плодів) виявлено грушеву медяницю в середньому від 14,0 до 57,0 особин/пагін (спостерігали усі фази розвитку шкідника - імаго, фаза яйця, личинки, німфи), що у багато разів перевищувало ЕПШ.

Отже, висока щільність особин плодожерки та листоблішки залежала від перезимівлі, їх наявності у насадженнях, а також від строку застосування та ефективності інсектицидів.

Список використаних джерел

1. Лапа О.М. Захист зерняткових садів: практичні рекомендації / Лапа О.М., Дрозда В.Ф., Розова Л.В., Пшець Н.В., Тимошенко Д.В. – К., 2014. – 101 с.
2. Баликіна О.Б. Сучасні системи захисту зерняткових плодів культур від шкідників та хвороб в умовах Криму / О.Б. Баликіна, Н.М. Трикоз, Л.П. Ягодинська // Захист і карантин рослин. – 2006. – Вип. 52. – 333-342.
3. Методы выявления и учета вредителей сельскохозяйственных культур для прогнозирования их размножения: методическая разработка / [сост. В.С. Шелестова]. – К., 1982. – 74 с.
4. Облік шкідників і хвороб сільськогосподарських культур / під ред. В.П. Омелюти. – К.: Урожай, 1986. – 293 с.

Науковий керівник: Розова Л.В., к.с.-г.н., ст. науковий співробітник